

STORTINGET

Lovvedtak 12

(2023–2024)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 83 L (2023–2024), jf. Prop. 3 LS (2023–2024)

I Stortingets møte 5. desember 2023 ble det gjort følgende

vedtak til lov

om endringer i klimakvoteloven (endret virkeområde m.m.)

I

I lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Formålet med denne loven er å begrense utslippene av klimagasser på en kostnadseffektiv måte gjennom å overvåke og rapportere klimagassutslipp og å delta i internasjonale systemer for utslippsreduksjoner.

§ 2 første og andre ledd skal lyde:

Loven gjelder i riket, unntatt på Svalbard, og på Norges kontinentalsokkel.

Loven gjelder også for følgende aktiviteter:

- luftfartsaktiviteter innen EØS-området
- luftfartsaktiviteter til og fra EØS-området
- øvrige internasjonale luftfartsaktiviteter
- maritim transportaktivitet innen EØS-området
- maritim transportaktivitet til og fra EØS-området.

Ny § 2 a skal lyde:

§ 2 a. (definisjoner)

Med anleggsoperatør menes den som drifter eller kontrollerer et anlegg med aktiviteter som nevnt i forskrift gitt i medhold av § 3, eller den som etter norsk rett har avgjørende økonomisk innflytelse på den tekniske driften av anlegget.

Med luftfartøyoperatør menes den som drifter et luftfartøy hvor det utføres luftfartsaktiviteter som nevnt

i forskrift gitt i medhold av §§ 3 eller 3 a, eller eieren av luftfartøyet hvis den som drifter fartøyet, er ukjent eller ikke identifisert av eieren.

Med skipsoperatør menes eier av skip med aktivitet som nevnt i forskrift gitt i medhold av §§ 3 eller 3 a, eller enhver annen organisasjon eller person som har overtatt ansvaret for den tekniske driften av skipet fra eieren, og som er opplyst å være driftsansvarlig i skipets sikkerhetsstyrings sertifikat, jf. skipssikkerhetsloven § 7 tredje ledd bokstav b.

Med operatør menes anleggsoperatør, luftfartøyoperatør og skipsoperatør.

§ 3 skal lyde:

§ 3. (aktiviteter og utslipp som omfattes av EUs klimakvotestystem)

Loven gjelder aktiviteter i anlegg, luftfart og maritim transport som er omfattet av EUs klimakvotestystem. Kongen kan gi forskrift om hvilke aktiviteter, utslipp av klimagasser og aktører som helt eller delvis er omfattet av loven.

Kongen kan gi forskrift om

- at utslipp av klimagasser fra produksjonsenheter med kapasitet under en fastsatt grense skal være unntatt fra loven
- at flere produksjonsenheter som ligger på samme sted og står i nær driftsmessig sammenheng, eller som ikke ligger på samme sted, men som står i nær driftsmessig og fysisk sammenheng, skal vurderes under ett ved beregningen av kapasiteten

- c. at visse transportaktiviteter, som transportaktiviteter som ikke overstiger visse aktivitets- eller utslippsgrenser, skal være unntatt fra loven.

Kongen kan *gi forskrift om hvilke luftfartøyoperatører og skipsoperatører* som skal forholde seg til norske administrerende myndigheter.

§ 3 a skal lyde:

§ 3 a. (*utslipp fra luftfartsaktiviteter og maritim transportaktivitet som ikke er omfattet av EUs klimakvotestystem*)

Kongen kan *gi forskrift om overvåking og rapportering av utslipp av klimagasser fra internasjonale luftfartsaktiviteter som ikke er omfattet av kvoteplikt etter § 4, blant annet om klimakvotemyndighetens saksbehandling og kontroll, samt krav til tredjepartsverifikasjon.*

Kongen kan *gi forskrift om kompensasjon for økte utslipp av klimagasser fra internasjonale luftfartsaktiviteter som ikke er omfattet av kvoteplikt etter § 4.*

Kongen kan gi forskrift om overvåking og rapportering av utslipp av klimagasser fra maritime transportaktiviteter som ikke er omfattet av kvoteplikt etter § 4, blant annet om godkjenning av overvåkingsplan, saksbehandling og kontroll med utslippsrapport, krav til tredjepartsverifikasjon og om hvilke skipsoperatører som skal forholde seg til norske administrerende myndigheter.

For aktiviteter som omfattes av denne paragrafen, gjelder i tillegg bestemmelsene i kapittel 4 A og § 18.

Kongen kan *gi forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll utført av klimakvotemyndigheten* etter forskrifter gitt i medhold av denne paragrafen.

§ 4 skal lyde:

§ 4. (*kvoteplikt*)

Operatører med ansvar for kvotepliktige utslipp fra aktiviteter som nevnt i forskrift gitt i medhold av § 3, må innlevere kvoter tilsvarende sine kvotepliktige utslipp i samsvar med bestemmelsene i § 12. Antallet kvoter som skal innleveres, skal tilsvare utslippstallet for det foregående rapporteringsåret. Kongen kan gi forskrift om omfanget av kvoteplikten.

Ny § 4 a skal lyde:

§ 4 a. (*tillatelse og krav til godkjent overvåkingsplan*)

For anlegg som omfattes av forurensningsloven, kreves tillatelse etter forurensningsloven § 11. For luftfartøyoperatører og skipsoperatører som har kvotepliktige utslipp, kreves en plan for overvåking av utslipp- og aktivitetsdata som er godkjent av klimakvotemyndigheten.

§ 5 første ledd skal lyde:

Kongen kan *gi forskrift om søknader om tillatelse til kvotepliktige utslipp etter forurensningsloven § 11 annet ledd og om søknader om tildeling av vederlagsfrie kvoter. Klimakvotemyndigheten* kan i det enkelte tilfel-

let fastsette hvilke opplysninger eller undersøkelser søkeren må sørge for.

§ 5 annet ledd første punktum skal lyde:

Departementet kan *gi forskrift om saksbehandlingsregler til utfylling av reglene i tjenesteloven for søknad om tildeling av vederlagsfrie kvoter og for kontroll av rapporterte klimagassutslipp etter § 15, blant annet om saksbehandlingsfrist og rettsvirkninger av fristoverskridelse.*

§§ 6 til 8 skal lyde:

§ 6. (*ansvar for kostnader fra kvoteplikt for maritim transportaktivitet*)

Dersom en annen enn skipsoperatøren etter kontrakt er gitt bestemmende innflytelse over beslutninger som påvirker skipets kvotepliktige utslipp, har skipsoperatøren rett til å kreve tilbakebetalt kostnadene med oppfyllelsen av kvoteplikten fra denne.

§ 7. (*gebyr og omkostninger*)

Kongen kan *gi forskrift om betaling av gebyr for opprettelse og drift av konto, vedtak om tildeling av kvoter, utstedelse av kvoter, kontrolltiltak som gjennomføres for å sikre at loven eller vedtak i medhold av loven blir fulgt, og for godkjenning av overvåkingsplaner. Slikt gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg. Kongen kan gi forskrift om at omkostninger i forbindelse med klimakvotemyndighetens kontroll med utslippsrapport og rapport med tildelingsdata skal dekkes av operatøren.*

§ 8. (*meldeplikt*)

Kongen kan *gi forskrift om at operatører har plikt til å gi melding til klimakvotemyndigheten om planlagte endringer i drift, eierskap og aktivitet og informasjon om gjennomføring av slike endringer.*

§ 10 skal lyde:

§ 10. (*tildeling av kvoter vederlagsfritt*)

Kongen kan *gi forskrift om tildeling av vederlagsfrie kvoter, herunder bestemmelser om omgjøring av vedtak om tildeling på bakgrunn av våre folkerettslige forpliktelser eller på bakgrunn av endringer i aktivitetsnivå eller drift som har innvirkning på grunnlaget for tildelingen.*

§ 11 annet ledd annet punktum skal lyde:

Kongen kan *gi forskrift om utformingen og driften av registeret. Dette omfatter bestemmelser som innskrenker adgangen til å overføre kvoter, dersom dette er nødvendig i henhold til Norges folkerettslige forpliktelser.*

§ 12 første ledd skal lyde:

En operatør med ansvar for kvotepliktige utslipp skal innen 30. september hvert år overføre et antall kvoter

som svarer til *kvoteplikten etter § 4*, til en nærmere angitt oppgjørskonto i registeret.

§ 12 tredje ledd første punktum skal lyde:

Dersom den kvotepliktige ikke innen fristen etter første ledd har satt inn et tilstrekkelig antall kvoter på oppgjørskontoen, skal den kvotepliktige innen 1. oktober året etter at *oppgjøret skulle* ha funnet sted, plassere kvoter på den angitte oppgjørskontoen svarende til underskuddet fra det tidligere året.

Kapittel 4 kapitteloverskriften skal lyde:

Kapittel 4. Overvåking og rapportering av utslipp

§ 14 skal lyde:

§ 14. (*overvåking og utslippsrapportering*)

Operatøren skal hvert år innen en frist fastsatt av *klimavotemyndigheten* rapportere foregående års utslipp av klimagasser til *klimavotemyndigheten*.

Kongen kan *gi forskrift om eller treffe enkeltvedtak om overvåking og rapportering, blant annet om hva som skal rapporteres, og hvordan utslippene skal beregnes eller måles.*

§ 15 skal lyde:

§ 15. (*klimavotemyndighetens kontroll av utslippsrapporter*)

Klimavotemyndigheten skal kontrollere rapportering av klimagassutslipp etter § 14. Kongen kan gi forskrift om klimavotemyndighetens kontroll og saksbehandling av utslippsrapportene.

Kongen kan *gi forskrift eller treffe enkeltvedtak om at operatørens utslippsrapportering skal* verifiseres av en uavhengig tredjepart før innlevering. Kongen kan *gi forskrift om krav til og akkreditering av verifikasjonsinstans, herunder om utarbeidelsen og innholdet av verifikasjonserklæringer.*

Nytt kapittel 4 A med §§ 16 til 16 d skal lyde:

Kapittel 4 A. Tilsyn

§ 16. (*klimavotemyndighetens tilsynsoppgaver*)

Klimavotemyndigheten skal føre tilsyn med at loven og vedtak gjort i medhold av loven blir fulgt, og gjennom kontroll og veiledning arbeide for å fremme formålet med loven.

§ 16 a. (*opplysninger og undersøkelser*)

Klimavotemyndigheten kan gi forskrift eller pålegg om at operatører eller offentlige myndigheter uten hinder av taushetsplikt skal gi klimavotemyndigheten eller andre offentlige organer nødvendige opplysninger for gjennomføring av gjøremål etter loven her. Kli-

makvotemyndigheten kan bestemme i hvilken form opplysningene skal gis.

Når særlige grunner tilsier det, kan klimavotemyndigheten gi forskrift eller pålegg om at opplysninger som nevnt i første ledd også skal gis av andre som utfører tjeneste eller arbeid innenfor de aktivitetene som omfattes av loven. Klimavotemyndigheten kan pålegge operatører å sørge for eller bekoste undersøkelser eller lignende tiltak som med rimelighet kan kreves for å slå fast om krav til beregning eller måling, overvåking eller rapportering av utslipp eller tildelingsdata er overholdt.

§ 16 b. (*rett til granskning*)

Klimavotemyndigheten skal ha uhindret adgang til eiendom der det foregår eller kan foregå aktiviteter som omfattes av loven her. Myndigheten skal også ha tilgang til operatørens forretningslokaler når det er nødvendig for gjøremål etter loven her.

Klimavotemyndigheten kan foreta nødvendig prøvetaking av kilder til rapporteringspliktige utslipp og kontroll med blant annet måleinstrumenter og utstyr som er regulert i medhold av loven her.

Klimavotemyndigheten kan kreve å få lagt fram og granske dokumenter og annet materiale som kan ha betydning for myndighetens gjøremål etter loven her.

Ved stedlig tilsyn skal klimavotemyndigheten først ta kontakt med representanter for ledelsen i virksomheten som drifter aktiviteten. Dersom noen andre har ansvaret for å svare kvoter for denne aktiviteten, skal denne samtidig få varsel om tilsynet.

Med mindre tungtveiende hensyn tilsier noe annet, skal klimavotemyndigheten gi skriftlig rapport til virksomheten om resultatet av kontrollen.

§ 16 c. (*bistands- og opplysningsplikt*)

Under klimavotemyndighetens utøvelse av tilsynet skal den det føres tilsyn med, gi nødvendig bistand og opplysninger. Kongen kan gi forskrift om nærmere krav til bistands- og opplysningsplikten.

Kongen kan gi forskrift om at bistands- og opplysningsplikt som nevnt i første ledd også skal gjelde overfor utenlandske og internasjonale tilsynsmyndigheter, og om nærmere krav til slik bistands- og opplysningsplikt.

§ 16 d. (*internkontroll*)

Klimavotemyndigheten kan gi forskrift om internkontroll og internkontrollsystemer for å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av loven her overholdes.

Kapittel 5 kapitteloverskriften skal lyde:

Kapittel 5. Forvaltningstiltak og sanksjoner

§ 17 skal lyde:

§ 17. (*suspensjon av retten til å overføre kvoter*)

Dersom en operatør ikke innen 1. april det enkelte år har rapportert sine utslipp i henhold til bestemmelsene gitt i eller i medhold av § 14, skal klimavotemyndigheten suspendere vedkommende fra retten til å overføre kvoter i kvoteregisteret fram til tilfredsstillende rapportering foreligger.

Ny § 17 a skal lyde:

§ 17 a. (*pålegg om retting*)

Dersom en operatør handler i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her eller vedtak fattet med hjemmel i loven, kan klimavotemyndigheten pålegge operatøren å rette forholdet innen en bestemt frist.

§ 18 skal lyde:

§ 18. (*tvangsmulkt*)

For å sikre at bestemmelsene i loven her eller vedtak i medhold av loven blir gjennomført, kan klimavotemyndigheten fatte vedtak om tvangsmulkt til staten. Tvangsmulkten begynner å løpe dersom fristen som klimavotemyndigheten har fastsatt for å rette forholdet, oversites. Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper så lenge det ulovlige forholdet varer, eller at den forfaller ved hver overtredelse.

Tvangsmulkten skal ilegges operatøren.

§ 19 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom operatøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter § 12 første ledd, ilegges klimavotemyndigheten et overtredelsesgebyr til statskassen.

§ 20 skal lyde:

§ 20. (*tvangstiltak overfor maritim transportaktivitet*)

Når en skipsoperatør i de foregående to rapporteringsårene ikke har overholdt plikten til å overføre kvoter til oppgjør etter § 12 eller til å rapportere etter § 14, kan klimavotemyndigheten ved enkeltvedtak

- a. bortvise utenlandske skip under skipsoperatørens ansvar fra norsk havn
- b. tilbakeholde norske skip under skiperoperatørens ansvar i norsk havn
- c. nekte utenlandske skip under skipsoperatørens ansvar adgang til norsk havn.

Vedtaket etter første ledd gjelder fram til skipsoperatøren har overholdt sine forpliktelser etter §§ 12 og 14.

Kongen kan gi forskrift om tvangstiltak overfor maritim transportaktivitet.

Ny § 21 a i kapittel 6 skal lyde:

§ 21 a. (*klimavotemyndigheten*)

Kongen bestemmer hvem som er myndighet etter loven her. Departementet kan bestemme i enkelttilfeller og gi forskrift om at private rettssubjekter, utenlandske og internasjonale myndigheter kan utøve tilsynsmyndighet etter loven.

II

Loven gjelder fra 1. januar 2024.

Masud Gharakhani

president